

Ezermester 2000 + FÓRUM

Ezermester 2000 június Otthon, lakberendezés Nyomtatható verzió

Árnyékolás technika

Nyomatás

Egy kis tülegyszer sítéssel az árnyékoló berendezéseket két nagy csoportra oszthatjuk, az egyik a küls árnyékolók, amiket a falon kívülre szerelünk fel, a másik a falon belülré szerelt bels árnyékolók. Tudnunk kell az, hogy a falon kívüli árnyékolók nagyságrenddel jobb hatásfokúak, mint a bels árnyékolók. Végül is a leendő funkció dönti el az, hogy melyiket használjuk. Funkció lehet az aláülés, vagy a mögélés, tehát ezeknek a céloknak megfelel en alakították ki a készen kapható konstrukciókat, és a feladatot igen sokféleképpen oldották meg. Külön téma az ablakok árnyékolása.

A küls árnyékolók között ma a legáltalánosabban

használatos az ún. könyökös napellenz . Ennek is több változata van. Van, amikor az egész szerkezetet kazettába lehet csukni, más típusnál az el vászon is leengedhet (1), így a laposan bet z napsugarak ellen is véd. Egy klasszikus forma az ollós (2) napellenz , amellyel inkább a vendégl kben találkozhatunk, de ilyen a segédkaros (3), a leng karos (4), a pergolaszer (5) napellenz , és persze a legáltalánosabb a kerek vagy négyszögletes gomba típusú napellenz is. M ködési mechanizmusuk szerint bármelyik lehet fix, de általában inkább mozgathatók. Ma már bármelyik fajta mozgatható árnyékoló automatizálható, motorral vezérelhet és a legkülönböz bb küls hatásokra - szél, napsütés iránya stb. - programozható, de ezt inkább hagyjuk a profikra.

Az ablakárnyékolók közül legklasszikusabb a red ny (6). Kés bb kialakították a különböző textilborítású árnyékolókat, majd még kés bb a lamellás árnyékolókat (7). Ez utóbbiak lamellái szögben állíthatók, a mindenkori célnak és napsugárzási iránynak megfelel en beállíthatók. Az árnyékoló funkción kívül ezek helyiség sötétítésre, illetve a fényviszonyok szabályozására is alkalmasak. Az ablakárnyékolók hozzájárulnak a ház homlokzati képének kialakításához (8), valahol az épület részévé válnak.

A küls árnyékolóknál a tömör sz tt textil helyett "skrin" anyagot is használnak az utóbbi id kben. Ez azért is divatba jött, mert amíg a textilen nem lehet átlátni (miközben árnyékol), a skrin egy kissé kevésbé árnyékol, de jól átlátható, nem okoz bezártság érzetet. Ez az anyag az utóbbi öt évben jelent meg.

A küls árnyékolók anyaga olyan, hogy télen is a szabadban maradhatnak. Élettartamuk igen hosszú, 10-15 évig gond nélkül bírják a legszéls ségesebb igénybevételt is. Maga az anyag gyakorlatilag semmiféle karbantartást nem igényel. Néha persze meg kell mosni, s laggal egyszer en lelocsolni. Szennyezettebb környéken a tisztításhoz tisztítószer (általános háztartási mosószer) is használhatunk, károsodást nem fog okozni. Miután a mechanikák mozgási sebessége nagyon kicsi, különösebb karbantartást ezek az alkatrészek sem igényelnek. Egy évben egyszer elegend a mozgó alkatrészeket és a csapágakat (9) szilikon spray-vel lefújni.

A bels árnyékolók spalettája szintén nagyon széles. A legklasszikusabb bels árnyékoló a függöny, kés bb kifejl dött a szalagfüggöny (10). Ez utóbbi nagy el nye a jó irányíthatóság; a fényvel szembe fordítható, teljesen zárható (miközben a fény azért bejön rajta) vagy éppen nyitható. Közismertek a különböző anyagú relaxa típusú árnyékolók (11), lamellákból álló szerkezetek, amelyek szintén sokoldalúan szabályozhatók, a célnak megfelel en állíthatók. Ismét meg kell azonban jegyezni, hogy a bels árnyékolók árnyékolási hatásfoka nagyságrenddel rosszabb, mint a küls árnyékolóké. Az el bbiék - különösen a függönyök - persze más funkciót is betöltenek. Ezek a lakásdekoráció részei, tehát nem csak a belátástól és a napsugárzástól védenek, hanem díszítik is otthonunkat.

Napellenz szállítás, felszerelési módok

A napellenz k szállításával a gyakorlatban rendszerint több gond van, mint a felszerelésével. A napellenz ugyanis egy hosszú tárgy, amit ha egyszer en felteszünk egy tet csomagtartóra, és két ponton, pontszer en alátámasztva szállítunk nagyobb távolságra, akkor az alátámasztási pontokon ez ki fog kopni, még miel tt a

felszerelésére sor kerülhetne. Fontos tehát, hogy ezt a pontszer alátámasztást el zzzük meg, tegyük alá puha szivacsot, vagy fektessük az összetekert textilanyagot egy m anyagcsatorna vályújába. Számtalan megoldás közül választhatunk, csak ne kötözzük közvetlenül a tet csomagtartó keresztartójára.

A napellenz k felszerelésére általában a dübeles rögzítés a legmegfelel bb. Olvasóink lapunk

korábbi számaiban már találkozhattak mindazokkal a rögzít elemekkel, amik a különböző falazó anyagoknál a legmegfelelőbb megoldást nyújtják. Fontos, hogy a falazóanyagot pontosan ismerjük, és persze legyünk tisztában azzal, hogy egy nagyméretű árnyékolónál nagy erővel kell számolnunk.

A korszerű könyökáros napellenzőknél - mivel a rögzítési pontok közel vannak egymáshoz - különösen nagy nyomhatások ébredhetnek, amik a felső rögzítési pontokat húzásra terhelik. Az árnyékoló méretének és súlyának ismeretében a rögzítéstechnikai szaküzletekben pontosan meg tudják mondani, melyik a szükséges rögzítő dübel, ami ezt a kihúzóerőt biztonsággal elviseli. Ábráinkon bemutatjuk a három legáltalánosabb rögzítési módot. Itt rögtön találkozhatunk azzal az esettel is, amikor nem dübellel rögzítünk; gerendánál a legbiztonságosabb az átmeneti csavaros felerősítés.

Szalagfüggöny felszerelése:

1. A tartólemez felcsavarozása. Ügyeljünk arra, hogy több tartólemez esetén az egyes konzolok egy vonalba kerüljenek, hogy a megvezető sínt bepattintáskor ne kelljen megfeszíteni.
2. A függönysín bepattintása.
3. A szalagcsíkok beakasztása.
4. Az összekötő lánc befűzése (nyitott állapotban, egyenes elosztásban).

A cikk eredeti változata az alábbi címen olvasható az Ezermesterben:

<http://www.ezermester.hu/articles/article.php?getarticle=1909>